

ДОРОЖНЯ КАРТА

**“Дії родини у випадках якщо член родини, який зарахований до лав ЗСУ
(в тому числі ТрО) правоохоронних органів (далі - Захисник), пропав безвісти, потрапив в полон чи загинув”**

ЗМІСТ
Перелік даних, якими обов'язково має володіти родина Захисника
Зник безвісти за особливих обставин
Потрапив у полон чи заручники
Загинув
Загинув без можливості забрати та юридично ідентифікувати тіло
Загинув, тіло забрали та ідентифікували
Статус, пільги та виплати, передбачені сім'ям Захисників
Статус, пільги та виплати, передбачені сім'ям Захисників, що пропали безвісти, потрапили у полон, загинули, отримали інвалідність, частково втратили працездатність
Статус та пільги члена сім'ї загиблого. Грошові виплати сім'ям загиблих.
Виплата родині грошового забезпечення полонених, заручників, інтернованих та зниклих безвісти Захисників
Одноразова грошова виплата сім'ям загиблих Захисників (згідно Постанови Кабміну від 28 лютого 2022 р. № 168)
Одноразова грошова виплата в разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (згідно Постанови Кабміну від 25 грудня 2013 р. № 975)
Перелік документів для отримання одноразової грошової виплати сім'ям загиблих Захисників
Контактні дані уповноважених установ та громадських організацій з питань зникнення безвісти, полону, загибелі (смерті), витребування тіл Захисників
Перелік Телеграм-ботів для пошуку цивільних осіб та захисників, що зникли через бойові дії
Нормативно-правова база

“Дорожню карту” для Родин Захисників створили і продовжують доповнювати Редакторська Група, тому з питань пропозицій, зауважень чи доповнень щодо змісту даного документу, або якщо ви знайшли розбіжність з певного висвітленого питання, звертайтеся до **Редакторської Групи**.

Email: roadmap.editors@gmail.com

Якщо ви втратили зв'язок із Захисником

Якщо Захисник не виходить на зв'язок кілька днів, не варто одразу панікувати, причиною цього може бути відсутнє мобільне покриття, розряджений телефон через відсутність електроенергії тощо.

Спочатку заспокойтеся і з'ясуйте всі обставини.

В першу чергу спробуйте сконтактуватися з колегами по службі, які можуть бути поряд, безпосереднім командиром, командиром частини.

Якщо із частини вам повідомляють, що Захисник знаходиться на бойовому завданні та не числиться в переліку безвісти відсутніх, полонених, загиблих, поранених тощо - зберігайте спокій та очікуйте, коли Захисник вийде з вами на зв'язок, в іншому разі - через 2 дні повторно зверніться до частини, аби уточнити інформацію.

Зник безвісти за особливих обставин

Особою, яка зникла безвісти за особливих обставин, є особа, зникла безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України. Така особа має права та особливий статус, визначені законом. Близькі родичі та члени сім'ї мають право на отримання достовірних відомостей про місце перебування особи, зниклої безвісти за особливих обставин, обставини її загибелі (смерті), місце поховання (якщо воно відоме).

Алгоритм дій родини

У випадку тривалої втрати зв'язку із Захисником (3 дні і більше), варто зв'язатися з військовою частиною (гаряча лінія, безпосередній командир, командир частини) та в'яснити причину відсутності зв'язку із Захисником. Також збережіть номер телефону з якого Захисник останній раз виходив на зв'язок з вами.

При отриманні усної інформації від безпосереднього командира, колег, командира частини, по гарячій лінії, що Захисник зник безвісти, чи у випадку ситуації з постійною втратою зв'язку від 3 діб і більше, варто одразу дізнатися подробиці останнього місця перебування Захисника, обставини ситуації, після чого пропав зв'язок, інформацію про координати, де був останній раз на зв'язку, в яку координату був направлений і т.д.

По можливості, максимально точно в'ясніть та зафіксуйте координати місця події, після якої було втрачено зв'язок із Захисником;

Встановіть зв'язок із територіальним центром комплектування та соціальної підтримки (в минулому військкоматом), з якого була мобілізована особа, перевірте наявність/відсутність повідомлення від частини про підтвердження статусу Зниклого безвісти, або зверніться до установи, організації в яких служить Захисник (Головні Управління Національної поліції області, райвідділки національної поліції, обласні ГУ СБУ, ГУ ДСНС та інші);

В інтернеті є українські ресурси, які дають можливість самостійно виконати запити з проханням знайти особу. **Посилання на ресурси нижче (клікайте та переходьте):**

Telegram канали з пошуку людей під час війни

Українські сервіси з пошуку зниклих або загиблих

ВАЖЛИВО:

Важлива рекомендація: не розповсюджуйте/публікуйте у соціальних мережах світлин Захисника у військовій формі з локацією останнього місця його перебування (зникнення) та вказанням номеру військової частини. Розголос вказаної інформації може нашкодити здоров'ю чи життю Захисника чи створити перешкоди його пересуванню. Трапляються випадки, коли місцеві жителі переховують Захисників або ж вони самостійно намагаються вийти з оточення у цивільному одязі.

ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ

Частиною 2 ст. 46 ЦК України, суд може оголосити померлою особу, яка пропала безвісти у зв'язку з воєнними діями через два роки. Але, в разі, коли відомі конкретні обставини зникнення Захисника (приймав участь у бойовій задачі і не повернувся тощо), то в такому разі особа може бути оголошена померлою не раніше спливу шести місяців. Також судом можуть бути прийняті до уваги і інші обставини: ракетно-бомбовий чи артилерійський обстріл села, міста, місця постійної або тимчасової дислокації; виявлення фрагментів одягу, взуття, транспортного засобу Захисника, знищення будівлі чи споруди, де він перебував тощо.

У відповідності до роз'яснень, даних в п. 13 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 5 від 31.03.1995 року «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення», громадянин може бути оголошений в судовому порядку померлим у разі неможливості встановлення факту його смерті, який встановлюється судом за умови підтвердження доказами, що ця подія мала місце у певний час та за певних обставин.

І головне, що є важливим, особа, яка визнається померлою **у зв'язку з воєнними діями, може бути визнана такою з дня її вірогідної смерті**, а не з того дня, коли рішення суду набуде чинності (ч. 3 ст. 46 ЦК України). Це важливо, тому що і виплати будуть призначатися сім'ям з дати визнання особи померлою.

Рішення суду про визнання Захисника померлим є підставою для одержання свідоцтва про смерть у органах РАГС. Ухвалене судом рішення у справах про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України, підлягає негайному виконанню і негайно видається учасникам справи після проголошення такого рішення або невідкладно надсилається судом до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення для державної реєстрації смерті особи.

Потрапив у полон чи заручники

Алгоритм першочергових дій родини

При отриманні усної інформації від безпосереднього командира, колег, командира частини, від працівників по місцю служби по гарячій лінії, що Захисник потрапив у полон, чи у випадку отримання такої інформації від самого полоненого Захисника, від ворожих осіб, які його захопили у полон тощо, отримання відомостей з мережі Інтернет (ютуб, телеграм-чати, веб-сайти новин, в т.ч., **варто з'ясувати усі подробиці місця перебування Захисника, інформацію про координати, де він був помічений /зафіксований на фото- відеоматеріалах, коли був останній раз на зв'язку, в яку координату був направлений і т.д.**)

Родичам необхідно зібрати всі можливі факти і докази, необхідні для розшуку людини - скріншоти повідомлень, аудіозаписи розмов, відео з камер спостережень, відео з ворожих ресурсів тощо та надати ці відомості у відповідні установи (організації).

1. Родині необхідно звернутися до Національного інформаційного бюро (якщо ще не зверталися);
2. Звернутися до Об'єднаного центру з пошуку та звільнення полонених при СБУ: телефоном +38 (067) 650 83 32; +38 (098) 087 36 01 або листом на ел. адресу: united.centre.ssu@gmail.com;
3. Подати заяву до територіального підрозділу поліції про безвісно зниклих громадян, їх викрадення або потрапляння у полон (якщо ви ще не подавали). Зафіксувати реєстраційний номер заяви, а також забрати витяг із ЄРДС, де буде зазначено ПІБ слідчого. За кожним фактом зникнення, викрадення або потрапляння у полон органом досудового розслідування відкривається кримінальне провадження. У разі потреби разом із наданням заяви про вказаний факт здається біологічний зразок для виведення ДНК-профілю для подальшого їх порівняння. Зразки відбираються у біологічних батьків або дітей зниклої особи (для цього необхідно мати при собі паспорт та свідоцтво про народження дитини);
4. Дана категорія справ, далі передається поліцією до СБУ для подальшого проведення досудового розслідування. Відповідно, родині Захисника необхідно звернутися до СБУ, аби дізнатися ПІБ слідчого у справі для подальшої взаємодії з ним;
5. Розпочати вести "щоденник", у якому (бажаного з першого дня) записувати всю важливу інформацію:
 - 1) Всю наявну інформацію про Захисника, який опинився у полоні;
 - 2) Далі - записувати усі події та дії, що будуть відбуватися (ПІБ та телефони людей з якими спілкувалися чи будете спілкуватися, час та дату телефонних розмов, подання звернень, або заяв (дату та виконавців), короткий зміст відповідей на ваші звернення.

Для самостійного пошуку інформації, фотографій можна використовувати вказані платформи:

Telegram канали з пошуку людей під час війни

Українські сервіси з пошуку зниклих або загиблих

Якщо ви отримали від військкомату/військової частини/СБУ/ГУ НП Акт про настання смерті:

Акта про настання смерті недостатньо для отримання Свідоцтва про смерть державного зразка. Свідоцтво можна отримати на підставі рішення суду і відповідно з цим рішенням звертатися до РАЦС (колишній РАГС), де вам і мають видати Свідоцтво про смерть державного зразка.

Щоб звернутися до суду, вам потрібно скласти заяву та додати докази про настання смерті (Акт про настання смерті, фото, посилання на чат тощо). До заяви додати копії документів (Копію паспорта позивача, військовослужбовця; свідоцтво про народження; ідентифікаційний код, витяг з книги бойових дій і т.д.)

Для отримання виплати допомоги у разі загибелі військовослужбовців в період дії воєнного стану потрібно звертатися у військкомат з переліком документів ([перелік тут](#))

В державі ведеться постійна робота по організації обміну тіл загиблих. Для контролю та забезпечення всією необхідною інформацією органів, що виконують такі функції необхідно: надати інформацію про ситуацію, з заповненням анкет у Червоний хрест, Уповноваженому з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, НІБ тощо:

[Посилання на контакти зазначених платформ](#)

Важливо:

переконайтесь, що інформація у вказаних організацій про Захисника наявна в їх базах по тілам, що підлягають обміну;

відслідкуйте самостійно будь-які зміни в ситуації за допомогою моніторингу інтернет простору, контакту з військовою частиною, іншими доступними способами;

при будь яких змінах, появі нової інформації - надавати уточнення у вказані організації.

Загинув, тіло забрали та ідентифікували

При повідомленні родини від військкомату про смерть Захисника, з наданням відповідного Сповіднення:

- уточнити дату та час доставлення тіла загиблого Захисника;
- узгодити з військовим комісаром, представниками місцевої державної адміністрації або органів місцевого самоврядування місце, час та порядок поховання загиблого (померлого) військовослужбовця;
- зібрати документи, необхідні для оформлення допомоги на поховання;
- зібрати документи, необхідні для порушення клопотання про призначення пенсії (допомоги) сім'ї загиблого (померлого) військовослужбовця;
- зібрати документи, необхідні для оформлення одноразової грошової допомоги у зв'язку із смертю Захисника ([деталі тут](#)).

ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ:

Під час організації поховання загиблого (померлого) військовослужбовця за рахунок військової частини закупаються такі предмети ритуальної належності: труна, труна оцинкована (за потреби), подушка, похоронне покривало, санітарний (патолого-анатомічний) мішок (за потреби), надгробний хрест, транспортувальний ящик (за потреби), ритуальний вінок, державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого). Крім того, військовою частиною можуть оплачуватись інші ритуальні послуги (виготовлення написів на надгробних хрестах, написи на траурних стрічках ритуальних вінків, послуги кремації). Особисті речі загиблого (померлого) військовослужбовця передаються за актом під особистий підпис одного з членів сім'ї, близьких родичів або спадкоємців загиблого (померлого).

Джерела:

[ІНСТРУКЦІЯ "Про організацію поховання військовослужбовців, які загинули \(померли\) під час проходження військової служби";](#)

[ІНСТРУКЦІЯ з організації обліку особового складу Збройних Сил України.](#)

Виплати грошового забезпечення працівникам поліції, які потрапили в полон, зникли безвісти або загинули

Виплати грошового забезпечення працівникам поліції, які потрапили в полон, зникли безвісти або здійснення розрахунків для Родин загиблого поліцейського здійснюються відповідно до наказу МВС від 06.04.2016 № 260 «Про затвердження порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським НПУ та курсантам вищих навчальних закладів МВС із специфічними умовами навчання» та постанови КМУ від 28.02.2022 № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану».

Вказані кошти перераховуються на картковий рахунок таких працівників, або на депонований рахунок, отримання яких здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Одноразова грошова виплата сім'ям загиблих Захисників згідно Постанови Кабміну від 28 лютого 2022 р. № 168 (15 000 000 грн.)

Право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають члени сім'ї, батьки та утриманці загиблого (померлого) Захисника. Члени сім'ї та батьки загиблого (померлого) Захисника визначаються відповідно до Сімейного кодексу України, а утриманці - відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

Сім'ям загиблих осіб, виплачується одноразова грошова допомога в розмірі **15 000 000 гривень**, яка розподіляється рівними частками на всіх отримувачів: членів сім'ї, батьків та утриманців загиблого (померлого) Захисника.

Днем виникнення такого права є дата загибелі особи в період дії воєнного стану, що зазначена у свідоцтві про смерть. Виплата одноразової грошової допомоги, здійснюється також сім'ям Захисників, які померли внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого під час захисту Батьківщини у період дії воєнного стану, не пізніше ніж через один рік після поранення (контузії, травми, каліцтва).

ДО ВІДОМА:

Постанова Кабміну від 28 лютого 2022 №168 діє лише на період воєнного стану.

Одноразова грошова допомога в разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності, згідно Постанови Кабміну від 25 грудня 2013 р. № 975 (173 670 грн. - 1 860 760 грн., на 2022 рік)

Згідно ст. 16-2 Закону № 2011-XII та Постанови КМ №975 одноразова грошова допомога призначається і виплачується у розмірі, кратному до одного прожиткового мінімуму (ПМ), встановленого законом на 1 січня року, в якому настала подія.

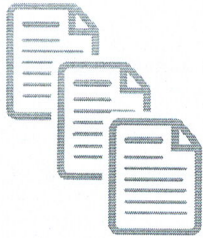
Днем виникнення права на отримання одноразової грошової допомоги є:

- у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста - дата смерті, що зазначена у свідоцтві про смерть;
- у разі встановлення інвалідності - дата, зазначена у довідці медико-соціальної експертної комісії, а у разі повторного огляду та зміни групи інвалідності - дата, зазначена у довідці медико-соціальної експертної комісії про первинне встановлення інвалідності;
- у разі встановлення ступеня втрати працездатності без встановлення інвалідності - дата, зазначена у довідці медико-соціальної експертної комісії.

Перелік документів для отримання ОGD (одноразової грошової допомоги)

Члени сім'ї, батьки та утриманці загиблого (померлого), яким призначається та виплачується одноразова грошова допомога, подають до територіального центру комплектування та соціальної підтримки (в минулому військкомату)/СБУ/ГУ НП, на які покладаються функції щодо підготовки необхідних для призначення пенсії документів, документи, зазначені нижче в таблиці.

ОGD при загибелі Захисника

заяву кожного повнолітнього члена сім'ї, батьків та утриманців Захисника, які мають право на отримання допомоги, а у разі наявності малолітніх та/або неповнолітніх дітей – іншого з батьків або опікунів чи піклувальників дітей про виплату одноразової грошової допомоги;

- витяг з наказу про виключення загиблого (померлого) Захисника із списків особового складу військової частини (підрозділу, органу);
- витяг з особової справи про склад сім'ї Захисника, призваного на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві.

До заяви додаються копії:

1	документа, що свідчить про причини та обставини загибелі (смерті) Захисника, зокрема про те, що він не пов'язаний із вчиненням ним кримінального чи адміністративного правопорушень або не є наслідком вчинення ним дій у стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння, або навмисного спричинення собі тілесного ушкодження чи самогубства;
2	свідоцтва про смерть Захисника;
3	свідоцтва про народження Захисника - для виплати одноразової грошової допомоги батькам;
4	свідоцтва про шлюб – для виплати грошової допомоги дружині (чоловікові);
5	документів (відповідних сторінок за наявності), що посвідчують особу (паспорт громадянина України, тимчасове посвідчення громадянина України, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту) членів сім'ї, з даними про прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) особи, до яких внесено відомості про реєстрацію місця проживання, та довідку про реєстрацію місця проживання (у разі коли відомості про реєстрацію місця проживання до таких документів не внесені);
6	свідоцтва про народження дитини – для виплати одноразової грошової допомоги дитині;
7	документа, що засвідчує реєстрацію фізичної особи у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків, виданого органом доходів і зборів (для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, офіційно повідомила про це відповідний орган доходів і зборів та має відмітку в паспорті громадянина України, – копію сторінки паспорта з такою відміткою);
8	рішення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті, сільської, селищної ради або суду про встановлення над дитиною-сиротою, дитиною, позбавленою батьківського піклування, опіки, піклування (у разі здійснення опіки або піклування над дітьми Захисника);
9	рішення суду або нотаріально посвідченого правочину, що підтверджуватиме факт перебування заявника на утриманні загиблого (померлого) (надають особи, які не були членами сім'ї загиблого (померлого), але перебували на його утриманні);
10	постанови відповідної військово-лікарської комісії щодо встановлення причинного зв'язку смерті Захисника (контузії, травми або каліцтва), захворювання з виконанням військових обов'язків.
11	У разі наявності рішення суду, яке набрало законної сили, з питань призначення та виплати одноразової грошової допомоги члени сім'ї, батьки та утриманці загиблого (померлого), яким призначається та виплачується допомога, подають також копію відповідного рішення суду.

Контактні дані уповноважених установ та громадських організацій з питань зникнення безвісти, полону, загибелі (смерті), витребування тіл Захисників

Національне інформаційне бюро

www.nib.gov.ua

зателефонувати на гарячу лінію
1648 або (044) 287-81-65

ГО "Група "Патріот" Уповноважений з питань осіб зниклих безвісти за особливих обставин

0 800 339 247; +38(095) 896 04 21

Червоний хрест

<https://redcross.org.ua/contacts/>

СБУ - Об'єднаний центр пошуку полонених

+38 098 087 36 01

+38 067 650 83 32

надіслати листа на електронну пошту
united.centre.ssu@gmail.com

Відділ репатріаційних заходів та відділ пошукової роботи Центрального управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України

+38 (044) 454-73-51

Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України

Пошук зниклих безвісти:
+38 (099) 792 01 26 – call centre

Щодо військовополонених:
+38 (066) 382 03 56 – Олександр Смирнов
+38 (093) 059 09 46 – Роман Карakash

Пошук і передача тіл загиблих: **+38 (050) 600-25-37, +38 (044) 355-14-74**

**Міністерство внутрішніх справ України
гаряча лінія**

для звернень рідних та близьких полонених,
зниклих безвісти та загиблих Захисників

+38 (089) 420 18 66

**Гаряча лінія Департаменту фінансів
Міністерства оборони України**

+38 (044) 271-35-59

Нормативно-правова база з питань Дорожньої карти

Назва законодавчого акту

Закон України "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин" від 12 липня 2018 року № 2505-VIII.

Закон України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" від 20 грудня 1991 року № 2011-XII

Положення "Про територіальні центри комплектування та соціальної підтримки"

Постанова Кабміну від 28 лютого 2022 р. № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану"

Постанова Кабміну від 25 грудня 2013 р. № 975 "ПОРЯДОК призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності"

Постанова Кабміну від 22 травня 2019 р. № 433 "Про затвердження Порядку виплати середнього заробітку особам, уповноваженим на виконання функцій держави, які зникли безвісти за особливих обставин"

Постанова Кабміну від 29 квітня 2022 р. № 511 "Деякі питання виконання Закону України "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин" + ПОЛОЖЕННЯ про Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин"

Постанова Кабміну від 30 листопада 2016 р. № 884 "Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення сім'ям військовослужбовців, захоплених у полон або заручниками, а також інтернованих у нейтральних державах або безвісно відсутніх"

Наказ Міноборони від 07.06.2018 № 260 "Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам"

Наказ МВС України від 06.04.2016 № 260 "Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та здобувачам вищої освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських"

Наказ Міноборони від 05.06.2001 № 185 "Про додаткові заходи щодо організації поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби"

Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права в ЗСУ

Інструкція з пошуку та транспортування тіл (останків) загиблих, померлих (зниклих безвісти) під час проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей

Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби

Наказ Міноборони від 26.05.2014 № 333 "Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України"

Порядок реєстрації смерті особи

Юридична сотня на допомогу у російсько-українській війні

Безоплатна правова допомога Захисникам

*Щоб перейти на веб-сторінку, натисніть на назву ЗАКОНУ, що вище.

"Дорожню карту" для Родин Захисників створили і продовжують доповнювати Редакторська Група, тому з питань пропозицій, зауважень чи доповнень щодо змісту даного документу, або якщо ви знайшли розбіжність з певного висвітленого питання, звертайтеся до **Редакторської Групи**.

Email: roadmap.editors@gmail.com